

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 180.—
za pol leta 90.—
za četrt leta 45.—
za en mesec 15.—
Za izposojništvo celoletno K 240.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30.—
za izposojništvo 35.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 8.—
Pri večjem naročilu popust
Najmanjši oglas 32/8 mm K 15.
Izjava vsak dan izveniški po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 340 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Vabilo na občni zbor K. T. D.

ki se bo vršil
v četrtek dne 9. septembra 1920
ob 10. uri dopoldne v knjižnični dvorani Jugo-
slovanske tiskarne v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Gospodarska zbornica.

Razmere v naši državi dokazujejo, da v njenem ustroju nekaj ni prav. Že od pre-
vratov sem se najvažnejša gospodarska
vprašanja rešujejo na način, ki se po vsej
pravici označuje kot diletantizem in ki
grozi, da bo naše gospodarstvo v kratkem
dovedel do popolnega poloma. Valutno
vprašanje, devizna politika, izvozništvo,
carinska in tarfina politika ter končno
budžet z novimi davki, vse to je jasen do-
kaz, da v našem državnem gospodarstvu
ne odločuje gospodarska, marveč le poli-
tično-strankarska modrost. Izid občinskih
volitev v Srbiji nam vzbuja žalostno pri-
čakovanje, da se bodo tudi po volitvah v
konstituanto gospodarska vprašanja v na-
ši državi reševala na dosedanj način. Da
bi to pomenilo gotovo propast države, o
tem ni dvoma. Raditega je vprašanje, ali
ni iz sedanjega položaja nobenega izhoda,
gotovo važno in premisleka vredno.

Največje zlo v naši gospodarski poli-
tiki je, kakor smo že omenili, to, da v nji
ne odločuje gospodarska zmožnost in iz-
vežbanost, marveč da so v teh vprašanjih
merodajni politični razlogi. Da pa v poli-
tiki le premenogokrat odločuje marsikaj,
kar nima z gospodarstvom nobene zveze,
o tem si mora biti na jasnem vsakdo, ki
pozna politično zrelost našega naroda. Go-
tovo je, da se bodo v naši državi
med političnimi strankami še dolgo bili
hudi boji, v katerih bo politična strast ce-
lo inteligentnejšim osebam zatemnila vid
za stvarne momente, ki so vsega uvaževa-
nja vredni. Ako bo naša gospodarska poli-
tika tudi v bodoče odvisna predvsem le
od politične konstelacije v državi, potem
je gotovo, da ne bo niti za las boljša, kot
je danes. Jasno je torej, da je treba vod-
stvo gospodarskega življenja v državi po-
veriti instituciji, v kateri bo odločala go-
spodarska sposobnost in znanost, ne pa go-
lo politično strankarstvo.

Izjava nove vlade.

LDU Belgrad, 31. avgusta. 115. redni
sestaneč začasnega narodnega predstavi-
ništva je otvoril podpredsednik dr. Ivan
Ribar ob 5.50, nakar je povzel besedo mi-
nistriški predsednik dr. Milenko Vesnić ter
prečital nastopno deklaracijo vlade:

Gospoda! Niti po svoji strankarski in
osebni sestavi, niti po svojih političnih
težnjah se vlada, ki se Vam danes pred-
stavlja, ne razlikuje od prejšnje, da bi bilo
potrebno stopiti pred začasno narodno
predstavnostjo s kako novo izjavo. Mi
ostajamo torej na onem, kar smo tukaj iz-
javili 26. maja t. l. to je, da smatramo za
glavno nalogo čim skorajšnje, popolnoma
svobodne, z ničemer preprečene volitve
za ustavotvorno skupščino ter predložitev
ustave za našo kraljevino. Smatram pa
vendar za svojo dolžnost, da Vam v neko-
liko besedah razložim vzroke postoja-
slednje krize ter da Vam istočasno ob-
javim način, po katerem so se ti vzroki
odstranili. Kakor upam v toliki meri, da
bomo brez stalnih resnih težkoč mogli iz-
vršiti nalogo, ki smo jo prejeli od krone
in pri kateri računam na Vaše iskreno so-
delovanje.

Ena izmed velikih težkoč, s katerimi
se je imela boriti prejšnja vlada, kakor

V ustavnem načrtu, ki ga je izdelala
ustavna komisija v Belgradu, se nahaja tu-
di varianta, po kateri bi imeli v Jugosla-
viji dve zbornici. Ta delitev se brez dvo-
ma opira na spoznanje, da ena sama po
političnih strankah grupirana zbornica ne
daje zadostnega jamstva, da bodo zakoni,
ki jih bo sklenila, dovolj objektivno pre-
mišljeni in preudarjeni. To velja pred-
vsem glede onih zakonov, ki segajo glo-
boko v gospodarsko življenje. Škoda, ki
utegne nastati vsled takega, predvsem iz
strankarskih nagibov sklenjenega gospo-
darsko važnega zakona je lahko nepre-
gledna in se ne da nikoli več popraviti. Iz
tega pa sledi, da bi bilo najumestnejše, iz-
ločiti iz politične zbornice vsa strogo go-
spodarsko-politična vprašanja ter jih do-
deliti posebni gospodarski zbornici. Na ta
način dobili dve zbornici, kojih delokrog
bi bil že po njihovi naravi določen in ki
bi bili tudi temu primerno sestavljeni, ta-
ko da bi svojo nalogo res lahko v polnem
obsegu vršili. V politično zbornico naj bi
prišli zastopniki vseh polnoletnih držav-
ljanov brez razlike. Volitev vanjo bi bila
splošna, enaka, direktna, tajna in po na-
šem mnenju večinska. Slednje zlasti
iz tega razloga, ker more v čisto politič-
nih vprašanjih odločati edino le zbornica,
ki ima močno večino. Kajti v teh vpraša-
njih igra politično mišljenje, strast in vro-
čevrnost navadno toliko vloge, da zbor-
nica brez take večine sploh ne more de-
lovati. Za vzgled nam lahko služi naše
predstavništvo, v katerem nima nobena
stranka izrazite večine in ki mora vsled
tega najvažnejša gospodarska vprašanja
pustiti nerešena.

V gospodarsko zbornico naj bi prišli
predvsem zastopniki raznih gospodarskih
organizacij, poleg tega pa tudi od ljudstva
direktno voljeni poslanci. Aktivna volilna
pravica bi se morala tako urediti, da bi
imelo vsako samostojno recimo družinsko
gospodarstvo en glas. Sicer pa naj bi bila
volitev to zbornico proporcionalna. Raz-
log za to je očiten, kajti v gospodarskih
vprašanjih ne prihaja strankarsko-politič-
na pripadnost toliko v poštev, marveč pre-
vladajo tu mnogo lažje čisto gospodarski
momenti, tako da bi se v gospodarski
zbornici za objektivno gospodarsko kori-
šten predlog vedno lahko dobila zadostna
večina. Gospodarsko življenje v državi bi
se na ta način kljub vsej politični razru-
vanosti in razcepljenosti našega naroda
lahko konsolidiralo in ne bi bilo več od-
visno od sprememb na političnem polju.

O tistih vprašanjih, ki imajo sicer poli-
tičen značaj, pa kljub temu segajo tudi
v gospodarsko življenje (n. pr. davčna, ta-
rifna, carinska politika), bi morali sklepati
naravno obe zbornici, iz katerih bi bilo
treba za slučaj nesoglasja sestaviti pose-
ben plenum, v katerem bi se taka vpra-
šanja končnojavno reševala.

tudi one, ki so bile pred njo, je tičala v
ureditvi agrarnih odnošajev v naši državi.
»Jaz želim,« je rekel kraljevič namestnik
v svoji proklamaciji od 24. dec. 1918, »da
se odpravijo kmetstvo in veleposresta s
tem, da se poljedelska zemlja razdeli med
siromašne poljedelce in plača odškodnina
dosedanjim njenim lastnikom. Naj bo vsak
Srb, Hrvat in Slovenec na svoji zemlji go-
spodar, da morejo biti in da bodo v svo-
bodni naši državi samo svobodni lastniki
zemlje. Zato sem pozval svojo vlado, da
takoj ustvari komisijo, ki naj bi pripravila
rešitev agrarnega vprašanja ter seljake in
kmete pozvala, da z zaupanjem v mojo
kraljevske besede mirno pričakujejo, da
jim naša država zakonitim putem podeli
zemljo, ki bo v bodoče samo božja in nji-
hova, kakor je to že od nekdaj v Srbiji.«

Sestavljena z namenom, izvršiti dolo-
čeno nalogo ter z ozirom na njen lastni
značaj, je odločila začasna narodna vlada,
da prične s svojim delom v tem vprašanju
na podlagi, ki se poudarja v tej prokla-
maciji, dokler se to zakonodajnim putem
definitivno ne reši. Na ta način bo vlada
poleg ostalega popolnoma izpolnjevala ob-
ljube, ki jih je dala krona, kakor tudi prej-
šnje vlade našim državljanom, ki so pri

tej reformi prizadelet oziroma zainteresi-
rani. Izpolnjujoč to vladarsko, svečano
dano besedo je bilo vladi pri tej priliki
na tem, da izjavi, da v njenih očeh agrar-
no vprašanje ni versko, nego popolnoma
socialno in gospodarsko in da bodo v
njem, kakor tudi v vsakem drugem vpra-
šanju naši državljani brez razlike vere
enako postopanje in varstvo.

Pri uditvi naše skupne domovine je
veliko težkih in resnih poslov. Za njihovo
uspešno izvrševanje je treba mnogo požrt-
vovalnosti in pazljivosti. Za uspeh je prvi
in najvažnejši pogoj na skupnem in med-
sebojnem zaupanju osnovano sodelovanje.
Treba je resnega dela in medsebojnega
popuščanja. Mi smo se sporazumeli v vseh
vprašanjih, glede katerih ima delovati se-
danja vlada bodisi sama, bodisi s sodele-
vanjem začasnega narodnega predstavi-
ništva. Po vzgledu državne se bodo morale
sestaviti, v kolikor to še ni storjeno, spo-
razumno tudi pokrajinske vlade, od ka-
terih pričakujemo in zahtevamo, da delajo
v duhu pomirljivosti, in sicer manj z vi-
dika strankarskih, kakor pa splošnih po-
krajinskih in preko njih državnih in narod-
nih interesov. — Kakor drugod, tako je
tudi v naši deželi zapustilo ogromno voj-
no gibanje neredne razmere, za katere je
potrebno v svrhu ureditve mnogo časa,
potrpljenja in prevdarnega dela. V vojni
so se nedvomno ojačili tudi gotovi proti-
državni nagoni, proti katerim se mora bo-
riti vsaka vlada, ki se zaveda svojih dol-
žnosti. Za to delo Vam za sedaj ne moremo
podati obširnejega programa. Moremo Vam
pa sedaj reči le toliko, da bomo morali ra-
čunati tudi nadalje s temi ljudmi v naši
deželi in v zvezi s tem z gibanjem, ki je
nastalo v ničemur upravičeno dražnjo. Pri-
siljeni, da hitro izvršujemo svojo glav-
no nalogo, bomo v kratkem zahtevali po-
oblastila za pravomočne uredbe, katere
bomo smatrali koristne za državne po-
trebe.

Odkar se je naš parlament zadnjič
sestal, so se v mednarodnem življenju do-
godili važni dogodki, ki niso mogli ostati
brez vpliva na interese naše domovine.
Poljsko-ruski spor je povzročil veliko skr-
bi v evropski diplomaciji, ki se je morala
z njim resno baviti. Mi smo mogli samo
obžalovati to brezcilno prelivanje krvi
dveh bratskih narodov. In naravno, ostali
smo nevtralni v tej borbi. Pri tej priliki
je stopilo tudi jadransko vprašanje, ki nas
interesira v največji meri, za ta čas v dru-
go vrsto. Vendar pa vlada, da si bila v
ostavki, ni zamudila nobenega trenutka,
da bi ne posvečala temu vprašanju svoje
skrbi ter se trudila pri naših zaveznikih
in prijateljih za njegovo čimprejšnjo reši-
tev. Bila je prisiljena storiti to tudi čim-
prej, ker so nemili dogodki, ki so se zgo-
dili v poslednjem času v Splitu, Zadru, na
Reki, v Trstu in drugih mestih, o katerih
se je v tej zbornici že govorilo, najjasnejši
dokument nemožnega stanja, ki je ustvar-
jeno s primerjanjem z bivšo Avstro-Ogr-
sko, kakor tudi s posebnimi avanturami
D'Annunzia in njegovih sodelavcev. Radi
teh nemilih in težkih dogodkov, njihovih
krivcev in reparacij se vodijo pogajanja
z italijansko vlado ter moremo upati, da
bodo pripomogla, da se bo tudi v Rimu
utrdilo čimprej prepričanje, da nalagajo
naši medsebojni interesi obema strankama
dolžnost, da uredimo te zadeve spora-
zumno čimprej v duhu čimboljših sode-
skih odnošajev. Mi verujemo, da je vsaka
politika slaba, ki računa samo s težko-
čami svojih sosedov in svojih zagovorni-
kov, ki računa izključno le z negativnimi
dejstvi, ki ne ve, da je v državnem živ-
ljenju ustvarjajoča politika samo ona, ki
dela pozitivno za zboljšanje razmer na-
roda in ki to zboljšanje omogočuje z vse-
mi mogočimi političnimi in gospodarskimi
sredstvi. Upam, da bodo Italija in naši za-
stopniki v kratkem mogli pričeti zopet po-
gajanja tam, kjer so jih prekinili v Pal-
lanzi, in da bo to delo v korist, akoravno
ne trenutno za zadovoljstvo obeh narodov.
Italijanska vlada ve, da smo mi pripravi-
ljeni, obnoviti ta pogajanja v vsakem tre-
nutku. V Rimu istotako vedo, da imamo
mi dosti potrpljenja in da zakasnitev re-
šitve tega vprašanja ne bo niti najmanje
vplivala na dograditev in utrditev naše

narodne zgradbe, katero smo dosegli po
tolikih težkočah v prvi vrsti zaradi naše
moči in čilosti. Naši prijatelji in zavezniki
vedo istotako, da nismo nikdar podcenje-
vali dela Italije v svetovni vojni, kakor
tudi nihče ne bo oporekal, da smo mi
prvi že koncem leta 1914 ovrgli vojaški
ugled Avstro-Ogrske in da smo v prvi vr-
sti v družbi s Čehoslovaki in Rumuni po-
rušili njeno vojaško in politično organiza-
cijo. Izjave, ki so jih v zadnjem času sto-
rili znani in merodajni italijanski držav-
niki, vzbujajo upravičeno nado, da so tudi
v Rimu pričeli gledati povoljnejše na naše
odnošaje, kar sem jaz vedno pričakoval
od državne modrosti in patriotizma Gio-
littija.

Naši sosedej Arnavti, ki bi morali biti
naši prijatelji, kakor smo bili mi vedno
napram njim, so pričeli v poslednjem času
zavzemati napram nam odkrito neprija-
teljsko stališče ter sistematsko napadati
demarkacijsko črto, ki nas ima deliti, dok-
ler se med nami ne določi stalne meje.
Ta napad smo mi morali odbiti in smo
ga tudi odbili. Nadejamo se, da se ta na-
pad ne bo več ponovil. Ako se bo pa to
vendar zgodilo, bomo prisiljeni, podvzeti
proti napadalcem še energičnejše odredbe.
Verujem pa, da bodo tudi Arnavti znali
gledati v razmere s svojimi očmi in spo-
znali življenske interese, ki leže v prija-
telstvu z nami.

Naši zavezniški odnošaji napram Gr-
ški so isti, kot so bili dosedaj. Grški dr-
žavnik in prvoboritelj v svoji domovini je
bil te dni ranjen od svojih političnih na-
sprotnikov. Mi se iz srca radujemo, ker je
naš prijatelj Venizelos srečno prestopil ra-
no. (Vzkliki živio!) — Z Rumunijo nas ve-
že iskreno prijateljstvo, posebno odkar na
čeljujeta njeni državni upravi državnika,
kakor sta general Avarescu in Take Jo-
nescu. — Napram ostalim sosedom so na-
ši odnošaji v redu in iskreno želim, da se
čimdalje boljšajo.

Naš vojaški položaj v mednarodnem
življenju nam nalaga dolžnost, da se res-
neje brigamo za obrambo naše države in
naših narodnih interesov. Sedaj ne smemo
več prepuščati drugim velikim silam skrb
za vzdrževanje miru med nami in našimi
sosedmi; to obvezo moramo sami prevzeti.
Na tej poti smo mi napravili prvi korak.
Z vlado bratske čehoslovaške republike
smo podpisali dogovor o strogo obrambni
zvezi v duhu in po odredbah sveta zveze
narodov, kateremu ga bomo v najkrajšem
času predložili. (Burno in dolgotrajno plo-
skanje.) Kraljevska vlada je bila srečna,
da je ta pomembni čin mogla izvršiti v
polnem soglasju z vlado predsednika
Masaryka, starega in prepričanega prija-
telja celokupnega našega naroda. (Burno
ploskanje in živio-klici.)

Naš mednarodni položaj je v prvi vr-
sti odvisen od tega, kako se bomo ure-
dili in učitvili doma. Zaradi tega Vas po-
zivljamo na soglasno delo za ustvaritev
najpotrebnejših zakonov. Dajte nam po-
trebne kredite in ustvarite volilni zakon,
kako bi v najkrajšem času svobodno dr-
žavljan naše mile domovine mogli pri-
vesti do volilne skrinje! Svesti si svojih
pravic in dolžnosti, naj odločijo o svoji
novi ureditvi ter o osebah, katerim bo po-
verjena odgovornost njihove prave uved-
be v življenje. (Dolgotrajno ploskanje in
živahni živio-klici.)

Po govoru ministrskega predsednika
dr. Vesniča se je prešlo na dnevni red: Či-
tanje zakona o volitvi poslancev v usta-
votvorno skupščino, dostavek k členu 15,

Podpredsednik dr. Ribar pozivlje vse
one poslance, ki so zoper to, da se člen
15 vrne odboru, da vstanejo. Ker ni noben
poslanec proti temu predlogu, se člen 15
kakor tudi člen 16 volilnega zakona vr-
neta odboru. Posl. Jaša Prodanovič opo-
zarja na to, da so v smislu poslovnika za-
časnega narodnega predstavnštva ne mo-
re že po drugem čitanju vračati členov
odboru v ponovno redakcijo. Minister za
konstituanto dr. Markovič izjavi: Konsta-
tiram, da primera, ki govori g. poslanec
Prodanovič o njem, ni bilo. Nato dokaže
na podlagi § 97 poslovnika, da se to more
storiti. Nato predlaga minister za konsti-
tuinto, da se v členu 20 novega volilnega
zakona skraša rok 30 dni na 18 dni, kar

se sprejme. Istotako se sprejme v členu 32 skrajšanje roka 15 dni na 8 dni. Pri nadaljnjem čitanju členov volilnega zakona predlaga dr. Matko Laginja, naj se spremeni radi boljšega umevanja beseda »azbučno« v »abecedno« ter da se mesto »čas« rabi »sat«. Sprejme se tudi, kar predlaga glede člena 30 minister za konstituant, naj se skrajša rok 80 dni na 60 dni. Nato se nadaljuje čitanje volilnega zakona. Paragraf za paragrafom je sprejet, nekateri le z neznatnimi stilističnimi izpremembami. Pristavek k členu 120 gle-

de začasnega poslovnika za konstituant, izzove daljša debata, katere se udeležujejo minister Markovič, posl. Nasta Petrovič, Banič ter Gjorgjevič. Končno zahteva posl. Kostić od podpredsednika dr. Ribarja, naj prečita imena poslancev. Podpredsednik konstatira, da ni kvoruma, ker so se nekateri poslanci med debato odstranili iz zborovalne dvorane. Dr. Ribar zaključuje nato sejo ob enaindvajsetih ter skliče naslednjo sejo za jutri v sredo ob šestnajstih.

Laški socialisti za sovjetsko Rusijo.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Trst, 30. avg. Tekom včerajšnjega dopoldneva so se po vsej Italiji, to se pravi, po vseh krajih, kjer imajo socialisti razpredeno svojo strokovno in politično organizacijo, vršili javni shodi, večinoma pod milim nebom. Na katerih so protestirali proti nameri laške vlade, da bi izpremenila svojo dosedanje politiko napram sovjetski Rusiji v smislu lucernskega dogovora med Giolittijem in Lloyd Georgeom, po katerem naj bi se pretrgale zveze z Rusijo. Večinoma so zborovanja potekla mirno. V Rimu, kjer so se, kakor večinoma tudi drugje, priključili socialistom, v svrhu skupne manifestacije, tudi komunistični anarhisti, je prišlo med govori do ostrih besednih spopadov z redarstvenimi uradniki; do hujšega pa ni prišlo. Povsod je bila sprejeta resolucija, v kateri izjavlja komunistični proletarijat, da bo, če treba, tudi s silo izsilil od laške vlade priznanje sovjetske Rusije. Ko to pišem, iz Milana, še ni poročil, ali kakor se zdi, do kakih hujših dogodkov tudi tam ni prišlo, kakor tudi ne v drugih gornjeitalijskih industrijskih središčih. Pač pa je prišlo do krvavih dogodkov v Firenzi. Zborovanje se je tu končalo tudi popolnoma mirno, a ko so zborovalci po zborovanju v strnjenih vrstah in prepevajoc svoje revolucionarne himne hoteli po sredi mesta korakati do delovne zbornice, sa se jim postavili nasproti orožniki in kraljeva straža in je prišlo do spopada med njimi in množico. Streljali so na obeh straneh, in prvi, ki je padel smrtno zadet, je bil pošljoči policijski komisar. V vsem so bili mrtvi trije, težko ranjeni pa štirje. Nato je varnostna straža razgnala množico s puškinimi kopiti. Zatrjuje se, da so ob tej priliki streljali z revolverji na stražnike in

orožnike iz nekaterih hiš, vsled česar so le-ti vdrli v dotične hiše in aretirali precejšnje število ljudi. Razumljivo je, da nacionalistiški listi pripisujejo krivdo na teh krvavih dogodkih socialistom, češ, da so oni pričeli streljati, dočim pa nasprotno trdijo socialisti, da je izzvala te strahote zopet in zopet le divja surovost in krvočnost poživljenih varhov javnega miru in reda. V noči od nedelje na ponedeljek se je zbral svet delavskih zvez, ki je sklenil 24 urno splošno stavko v znamenje protesta proti postopanju varnostne oblasti. Stavki so se priključili tudi tiskarji, in tako je Firenze danes ostala tudi brez časopisov. — Iz Vicenze se poroča, da je bil ob priliki delavskih manifestacij pretepen neki poslanec ljudske stranke.

V Trstu se je vršil socialnodemokratski shod na Donacionijevem trgu. Udeležilo se ga je tisoče delavstva. Istočasno so zborovali tudi fašisti v Dantejevi, prej Schillerjevi dvorani na Velikem trgu. Pričakovati je bilo torej spopada, toda, kakor se zdi, so se fašisti ustrašili delavskih mas in so se poskrili pred njimi, to se pravi, ostali so lepo v dolnjem koncu mesta in se niso kazali v okolišju Stare mitnice. Varnostna oblast je postavila na noge menda vse, kar zmore, in ves peti okraj je bil siv od samih kraljevih stražnikov in orožnikov.

Zborovanje se je vršilo v polnem redu. Otvoril ga je Juraga, za njim pa je govoril državni poslanec Alessandri, ki je zahteval, da se laška vlada drži svojih obljub glede Rusije. Povdarjal je, kako še sedaj, po dveh letih, vlada sablja v zasedenem ozemlju, na Reki pa se igra komedija s proglasitvijo neodvisnosti. Pozivljal je delavstvo na tisto solidarnost z Rusijo, ki naj v najkrajšem času pretvori tudi Italijo v komunistično republiko.

Milanske livarne zasedli delavci.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Trst, 31. avgusta. Iz Milana se poroča, da je delavstvo z ozirom na to, ker je ena milanskih tovarnen zaradi pasivnega

odpora kovinarjev poizkusila izpreiti delavstvo, kratkoma zasedlo vse tovarne, da tako prepreči izpor.

Rusko-poljska vojna.

LDU Varšava, 1. sept. (DunKU) Poljska brzojavna agentura javlja: Frontno poročilo z dne 31. avgusta: Na desnem krilu prodirajo naše čete. Sovražnik se ne upira. Vzhodno od Cholma so sovražni oddelki poizkušali podpirati konjenico Budienija. Odbili smo vse napade sovražnika, ki je imel pri tem velike izgube. Konjenica Budienija je pri Zamošču nalletela na trdovraten odpor naših oddelkov. Zamošč je popolnoma obkoljen, toda junaška posadka mesta se junaško brani in prizadeva sovražniku težke izgube. Kolono, ki je prodirala proti Grabowiccu, so potisnili proti jugu. Akcija Budienija se je vsled uspešnega delovanja naših zasledovalnih čet skoraj popolnoma ponesrečila. V Mali Poljski je položaj neizpremenjen. Naša konjenica je zasedla Chodorgow.

LDU Moskva, 1. septembra. (Brezčično.) Frontno poročilo z dne 31. avgusta:

Onemogočili smo vse poizkuse sovražnika, ki je hotel prekorčiti Bug. Južno od Grubieszowa smo napredovali proti zahodu. Pri Lvovu in Buczaczu smo odbili vse sovražne napade.

LDU London, 1. septembra. (DunKU) Izjava maršala Pilsudskega, ki je odklonil samo defenzivo in zahteval, da se meje pomaknejo dalje proti vzhodu, je londonske kroge zelo presenetila. Londonsko časopisje izvaja iz teh in podobnih znakov, da poljska vojaška stranka kljub svaritvi entente še vedno stremi za tem, da bi razširila poljske meje. Vpliv onih mož v Varšavi, ki so za zmernost v tem oziru, gine čimdalje bolj. Le organizator armade prostovoljcev, general Haller, in poljski zunanji minister Sapieha sta za zmernost. — Uspehi Budienijeve konjeniške armade ne morejo Poljske dovesti do propada, vendar pa pride lahko do tega, da postane položaj za Poljake neugoden.

fa Tisze. Karoly in Bock označujeta kot laž trditve, ča je mažarski narodni svet sklenil umor ali aretacijo grofa Tisze. To izjavo hočeta potrditi tudi s prisego.

Politične novice.

+ Namestnik dr. Korošca. Ker je minister za promet dr. Korošec bolan, je podpisal ukaz za imenovanje njegovega namestnika. Za njegovega zastopnika je imenovan minister za javna dela Janko Jovanovič. Minister dr. Korošec odide v Slovenijo na zdravljenje.

+ Diplomatske vesti. Izvanredni poslanik in pooblaščen minister češkoslovaške republike Anton Kalina je odpotoval na daljši dopust. Vrne se koncem oktobra. Za njegove odsotnosti ga bo zastopal dr. Josip Kadlec, prvi tajnik češkoslovaškega poslanstva. — Naš opravnik poslov na Dunaju, Milorad Janković, bo

imenovan za ravnatelja političnega oddelka v zunanjem ministrstvu.

+ Čudna pozabljenost. Resolucije, ki so jih sklenili Sokoli na svoji veselici v Mariboru in jih priobčujo v svojih listih, govore o »separatizmu«, »klerikalizmu«, o »mednarodni katoliški hierarhiji« in sličnem, a dozda nismo še brali resolucije, ki bi protestirala proti zatiranju in teptanju naših bratov na Primorskem. Smo mnenja, da bi take resolucije bile bolj pametne, bolj potrebne in bolj resne kakor njihovo »klerikalno« »hierarhično« versko filozofiranje.

+ Ljubitelji malih narodov. Znano je, da se je Italija takoj po koncu svetovne vojne začela ob vsaki priliki potegovati za Bolgare. Nastopala je v njih prilog v Parizu zelo odločno in malo je manjkalo, da ni zahtevala zanje v Makedoniji ljudskega glasovanja. Človek bi mislil, da se je Italija pač zavedla svojih dolžnosti do malih narodov in da hoče zastaviti svoj vpliv za zatiranje. Ko se je pa Bolgarija začela pečati v zadnjem času z mislijo, da se priključi mali ententi in onemogoči tako igravanje malih držav po kapitalističnih vevlastih, je namah opustila svojo ljubezen do Bolgarov, češ da je postala Bolgarija nepokorna Italiji, ker noče hujskati proti državi SHS. Italijansko časopisje je besnelo razočaranja nad bolgarsko »nezvestobo«. Navajamo za vzgled besede časopisa »Idea Nazionale«, ki se glase: »Mi ne moremo priznati drugega cilja za politiko Italije nego italijanski interes. Če smo tedaj (1915) mislili in še mislimo danes, da moremo braniti bolgarsko stvar pred srbsko in grško pohlepnostjo, je to, izključno samo zato, ker smo mislili in mislimo, da se bolgarska korist krije z italijansko, in da imate Italija in Bolgarska na Balkanu več nego enega skupnega sovražnika. In ravno zato ne moremo dopustiti, da bi bolgarska politika krenila na pot, ki je očitno nasprotna italijanskim koristim. Ta pot je pot konfederacije, ali sporazuma, ali zveze — ne igramo se z besedami — na Balkanu, ki bi poleg tega, da bi sankcionirala definitivno sužnost Bolgarske, bila tudi očitno naperjena v to, da paralizira Italijo, kakor bi jo paralizirala podonavska konfederacija. Načrt te kakor one konfederacije je francoski, podpiran in nasvetovan od francoske politike — ki je ravno v teh dneh vspela postaviti na vodilno mesto rumunske zunanje politike drugo svojo kreaturo: gospoda Take Jonescujia. In ta politika je v tej, kakor v mnogih drugih stvareh popolnoma nasprotna politiki in koristim Italije. Ne bomo dvomili! Če bi Bolgarska na kakršenkoli način pristopila k podobnemu načrtu, bi storila korak, sovražen Italiji, in ne bi mogla ravno vsled tega upati na pomoč in podporo Italije.« In radi tega — zaključuje list — bi Bolgarija ne smela poslati Teodorova v Belgrad in ne iskati prijateljskih vezi z Jugoslavijo, ker prijateljstvo s Srbijo in Italijo za sedaj ni možno. Bolgarija naj izbira! — Dobro bi bilo, da bi ne-le Bolgarija, temveč vse male države, ki jih hočejo zapadni kapitalisti izkoriščati v umazane irgovske špekulacije, izbrale pot združitve in skupne obrambe proti tem velikim izkoriščevalcem človeštva.

+ Iz italijanskega ministrskega sveta. V sobotni seji italijanskega ministrskega sveta so razpravljali o raznih finančnih ukrepih, predvsem o onih, ki se nanašajo na vojno dobičkarstvo. Govorilo se je tudi o vedno se še poglobljujočem pasivnem odporu kovinarjev, ki pomenja za italijansko kovinsko industrijo velikanski udarec. Ministru za javna dela se je naložilo ponovno posredovanje med delodajalci in obema kovinarskima zvezama. Minister za osvojenke pokrajine je poročal o svojem inspekcijskem potovanju po Benečanskem. V nedeljski seji ministrskega sveta so razpravljali o stvareh vnanje politike, o katerih se pričakuje, da se bodo razpravljale na Giolittijevem sestanku s francoskim ministrskim predsednikom Millerandom v Aix les Bainsu. Ukrepile so se tudi množestevne izpremembe v višjem uradništvu. Končno se je baval ministrski svet še z nekaterimi tekočimi stvarmi. O amnestiji za novopriključene dežele niso razpravljali, dasiravno se je to splošno pričakovalo. Giolitti se je v nedeljo zvečer odpeljal zopet v Piemont. Laško časopisje meni, da se bo njegov sestanek z Millerandom vršil nekaj preje, kot je bilo določeno, najbrž tekom prvih desetih dni meseca septembra. Glede sklicanja senata še ni nič gotovega; zatrjuje se pa, da bo najbrž sklican okoli 15. septembra, posebno, ker so že sklicani razni senatovi odseki, tako odsek za zunanje stvari na 2. septembra, finančni odsek na 12. septembra in osrednji odsek na 13. septembra. Kot prva točka pride na dnevni red v senatovi plenarni seji saintgermanska mirovna pogodba. Pričakujejo se tudi važne Giolittijeve izjave glede vnanje politike. Senat bo zboroval tja do srede oktobra.

+ Zveza podjarmljenih narodov je poslala po svojem evropskem zastopstvu protestno pismo Lloyd Georgeu v Lu-

cern, ki se sklicuje na versaillesko mirovno pogodbo in izvaja: Od irskih, indijskih, egipčanskih in mohamedanskih članov naše zveze, za katero stoji več stc milijonov vsled britskega pritiska podjarmljenih ljudi, smo pooblaščen, da zahtevamo od Vas jasno izjavo, ali in kako boste opravičili vsa nečloveška in despotična dejanja, ki so jih pred kratkem izvršili v Indiji, Turčiji, Egiptu in v Mezopotamiji britski častniki in vojaki, ne da bi se pri tem ozirali na Vaše svečane obljube. Pismo opozarja slednjič na pogodbo zveze narodov, ki je poklicana, da udelevi samoodločbo narodov.

Dnevne novice.

— Nj. Veličanstvo kralj Peter, ki se zdravi v Starem Zanju v Arangelovcu, se v kratkem povrne v Belgrad. Dokler se novi dvorec ne uredi, se nastani v vili na Topčiderskem Brdu.

— Spored sprejema regenta Aleksandra v Bosni bo končnoveljavno določen tekem tega tedna. Regent bo posetil Sarajevo, Mostar in Banjaluko. V Sarajevu se bo mudil dva dni in bo sprejemal deputacije.

— Masaryk častni doktor zagrebskega vseučilišča. Proforski kolegij zagrebske modroslovne fakultete je podelil predsedniku češkoslovaške republike Tomo Masaryku za njegove znanstvene in narodne zasluge častni doktorat.

— Srbsko-pravoslavna fakulteta v Zagrebu. Regent je podpisal ukaz o ustanovitvi srbsko-pravoslavne fakultete na zagreškem vseučilišču.

— Radovljica. V nedeljo 5. septembra blagoslovitev orlovske zastave in javna telovadba v Radovljici. Bratske odseke in prijatelje opozarjamo na to prireditve, ki je izredne važnosti za nadaljni krepki razvoj Orla na Gorenjskem. (k)

— Železniki. Društvo »Gospodstevski Zvon« priredi v nedeljo 5. sept. ob 4. uri popoldne predavanje v društvenem domu. Govori dr. Val. Rožič: o plebiscitu na Koroskem. Na shod so vabljeni vsi moški in ženske iz trga in okolice brez razlike strank.

— Vrhnika. Preteklo nedeljo je imela SKS. shod, po shodu veselico, in kot običajno — ples. O shodu samem ne bomo veliko govorili, kajti bil je le prežalostna slika Kosove slave. G. Mermolja je povedal ljudem, da je pošten, in pa da imajo tri stranke že svoja korita, on pa, da bi rad ustanovil še četrtega... Ko se je oglasil neki delavec k besedi, se je gospodom silno mudilo, rekli so, da nimajo več časa, in so shod zaključili. In sprejeto? Ljudje so mislili, da so zopet enkrat v vrhniškem »kino«. Reditelje je postajalo sram; skrivaj so si snemali rediteljske znake ter jo pobrali med gledajoče občinstvo. Bilo je res za smeh in kratek čas. Boli pa nas nekaj drugega. Vse pošteno ljudstvo in organizacije se trudijo, da bi se utrdil čut poštenosti in zmernosti ter tako obvarovala mladina pred pijančevanjem in pred drugimi zlimi posledicami. In res, bilo je že precej pomagano. Toda samostojni pa so začeli z alkoholom; že na predvečer veselice je pel svojo žalostno pesem revolver in kamen... In to pred očmi tistih državnikov, ki jim je vedno na jeziku: jugoslovanska kultura.

— Dijaški dom v Kočevju se otvori za učence tamkajšnje slovenske (v I. in II. razredu) gimnazije v prostorih gimnazijskega poslopja. Mesečna plača 250 K; za perilo, kurjavo in luč se plača letno 200 K. Sprejme se samo 30 učencev. Natančnejše podatke daje ravnateljstvo gimnazije.

— Državna nižja realna gimnazija v Kočevju. Sprejemni izpiti v I. razred se bodo vršili v jesenskem roku dne 18. sept. od 9. ure dalje. Vpisovanje v I. razred bo 15., 16. in 17. septembra od 10. ure dalje. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njih namestnikov v pisarno ravnateljstva, predložijo rojstni list in obiskovalno izpričevalo ljudske šole ter vplačajo 7 K 70 v. Učenci naj so dopolnili 10. leto ali naj dosežejo to starost vsaj do konca leta 1920. — Vpis se more vršiti tudi pismenim potom, na dan izpita pa je potem prinesiti omenjene listine ter vplačati navedeni znesek. — Učenci, ki so že obiskovali ta zavod, naj se vpišejo dne 17. sept. od 8. ure dalje, prinese seboj zadnje izpričevalo ter vplačajo 3 K 50 v. Ponavljajni izpiti bodo 18. sept. od 8. ure dalje. Dne 19. septembra je ob 8. uri v mestni župni cerkvi poklicanje sv. Duha in slovesna sveta maša, dne 20. sept. pa se prične redni šolski pouk.

— Iz Črnomlja. Naš belokranjski rojak G. Epih se je vrnil iz Clevelanda (v Ameriki) obiskat svoje rojake in mesto Črnomelj, kjer je preživel mladostna leta. Pridobil si je pridnostjo in vztrajnostjo ogromno premoženje v Ameriki, ki ga je sam cenil na 12 milijonov kron. Mudil se je v Črnomlju nad en mesec in si ogledal vse znamenitosti Belekraine. Podaril je precejšno vsoto za črnomljsko požarno brambo, za Ciril Metodovo družbo in vjnovaško cerkev, za kar mu bodi tem po-

Razna poročila.

Italijanski kralj pri Nikoli.

LDU Dunaj, 1. septembra. »Mittagspost« javlja iz Lugana: Italijanski kralj se je podal v Cannes k ekskranju Nikoli, da se porazgovori z njim o albansko-črnohorskem vprašanju.

Kazen šibanja.

LDU Bupimpešta, 31. avgusta. (Dun. KU - MKU) Član narodne skupščine Pavel Nagy je naznanil svoj izstop iz vladne stranke. Svoj korak utemeljuje s tem, da ie bil danes sprejet zakon glede kazni šibanja; on pa kot potomec podložnikov, ki so morali čutiti to kazen, jo zaničuje.

Umor grofa Tisze.

LDU Dunaj, 1. sept. (DunKU) »Arbeiterzeitung« objavlja izjavo grofa Karolyja in duhovnika Ivana Bocka, ki se bavi z dogodki pri procesu proti morilcem gro-

tom izrečena najtopplejša zahvala. Črnomaljši so mu priredili svečano odhodnico s komerzom, pri kateri je sviral mestna godba. — Vrnili se je iz ruskega ujetništva tudi g. Josip Kolbezen, osmošolec abiturijent, ki je bil skoro 6 let v ruskem ujetništvu. Kot bivši avstro-ogrski častnik si je moral po velikih naporih priboriti na svoj riziko pot v svojo domovino in tajno ubežati iz Sibirije. Veliko je bilo veselje znanec in domačinov. Zna pripovedovati o mnogoterih znamenitostih Rusije in pozdravljati svoje nekdanje novomeške sošolce.

— Čebelarstvo vrtno veselico priredi v nedeljo, dne 5. septembra 1920, pri Pavliču na Glencih čebelarska podružnica na Viču s sledečim sporedom: Medeni in čebelni srečolov. Godba. Prodaja pristne medicine. Razkazovanje, kako se med jemlje iz satovja in prodaja medu. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 4 K. — V slučaju slabega vremena se prireditve vrši na praznik 8. septembra 1920. — K obilni udeležbi vabi čebelarska podružnica. (K)

— Nova železniška postaja. Obratno ravnateljstvo južne železnice poroča: Dne 5. septembra 1920 otvorimo na progi Pragersko-Kotoriba v km 15.3/4 postajališče Hajdina med postajama Sv. Lovrenc na Dravskem polju—Ptuj. Pripuščeno je promet s potniki, prtljago, psi in ekspresno rolo. Ustavljajo vsi osebni vlaki obeh smeri.

— Shod podjetnikov poštne vožnje se vrši 5. t. m. ob pol 11. uri v gostilni »Novi svet« v Ljubljani. (K)

— American Yugoslav Relief ustavlja nadaljnje zbiranje prispevkov. American Yugoslav Relief, 522 Fifth Avenue, New York City, objavlja: Na seji upravnega odbora American Yugoslav Reliefa dne 22. junija t. l. je bila sprejeta nastopna resolucija: 1. da organizacija ne zahteva nadaljnjih prispevkov za nujno pripomočno delo valed tega, ker bo American Relief Administration E. C. F., na čigar sodelovanje smo se do sedaj naslanjali, v kratkem ustavil svoje delovanje v Jugoslaviji; 2. da bo naša organizacija začasno obstajala še nadalje, in sicer v glavnem kot posredovalnica za dobivanje in dajanje koristnih informacij, tičočih se Jugoslavije. 3. Ako dobimo kak prostovoljen in ne zahtevan prispevek, katerega po mišljenju organizacije ni mogoče izročiti American Relief Administraciji za porabo v Jugoslaviji, ga bo naša organizacija sprejela samo s tem pogojem, da ga porabi po svoji najboljši izprevidnosti ter bo darovalca o porabi naknadno obvestila. 4. da se naši glavni prispevatelji o vsebini te resolucije obvestijo in da se jim izrazi naše priznanje za podporo, ki so jo nam dali. — Vsi prejemki do 30. junija 1920 so znašali skupno 363.847 dolarjev 78 centov, od te vsote pa je bilo izročeno organizaciji Mr. Hoovera American Relief Administration 360.300 dolarjev, to je vse razen vsote 3547 dolarjev 78 centov, ki skupno z nabiranimi obrestmi ostanejo začasno v blagajni. Ponavljamo, da se niti najmanjši del prostovoljnih prispevkov za Relief ni porabil za troške organizacije; vsi ti stroški so se pokrili s posebnimi prispevki, darovanimi izrecno v to svrhu.

— Ukraden dinamit. Med vožnjo po železnici preko Špilja, Zagreba, Broda in Zenice je bilo ukradenih 1500 dinamičnih kapselov.

— Tatvina v grajskem kopališču na Bledu. Danačanu, ravnatelju »Pratzi-Hachtgesellschaft« Leopoldu Kutecheru, je bilo ukraden iz zaklenjene kabine: zlata ročna ura vredna 5000 kron, zlata tobачnica, 140 g težka, vredna 5000 kron in zlat poročni prstan, vredn 2000 kron.

— Skala je padla na levo nogo kamnoseškemu pomočniku Maksu Mihelaku in ga tako ranila, da je moral v bolnico.

Iz zasedenega ozemlja.

z Popravek. Dne 23. avgusta je prišel »Slovenec« med dnevnimi vestmi žalostno vest iz zasedenega ozemlja, namreč, da se je smrtno ponesrečil z zarjavelo granato pri nekem izletu na sv. Goro eden najmlajših slov. slikarjev, Janko Čargo. Ta pretresljiva novica se je pa medtem že izkazala kot vsega obsojanja vredna šala od strani najintimnejših prijateljev imenovanega »ponesrečenca«. Imenovani slikar živi zdrav in čil na duhu in telesu v Gorici in odide v najkrajšem času na slikarsko akademijo v Rim.

z Prodanci! Iz Trsta se poroča: Te dni se je dogodilo, da je v neko tržaško slovensko gostilno, ki ji je lastnik neki našinec iz Vipavske doline, prišel laški orožnik. Gostilničarju se je zdel ta karabinier zelo znan in končno ga je ogovoril po slovensko: »Glej ga, Rudolfa, kako pa si ti prišel v to uniformo?« Orožnik se je pa dal spoznati, toda slovenski ni hotel govoriti, češ, da se ne sme govoriti ta jezik. V gostilni je bilo več rojakov iz Vipavske doline, najozbiljših orožnikovih znancev in celo sorodnikov, h katerim je orožnik pristopil in hotel govoriti z njimi, toda nihče ga ni hotel poznati. Gostilničar mu je v lice zabrusil, kako je tedaj, ko se je

vrnil iz Rusije, vzklikal: »Živela Jugoslavija!«, sedaj pa noče govoriti svojega maternega jezika. Odločno mu je prepovedal, da bi se še kdaj prikazal v njegovi gostilni. Po šestih mesecih, kar se je prodal in je bil nekje v Rimu, ta človek ni hotel več znati slovenski. Bahal pa se je, da se mu imenitno godi. Piše se ta prodanec za Zajca in je iz Brji na Vipavskem. Iz istega kraja je še eden tak prodanec, iz Goč sta tudi dva, iz Dutovelj na Krasu pa jih je celo kakih šest ali osem. Lahki jih bodo seveda uporabljali za vohunjenje med našimi ljudmi, v uniformi in v civilni obleki. Zato pa pozor pred njimi! Nekaj takih prodancev so poslali službovat v Istro.

z Izpred tržaškega vojaškega sodišča. Dne 30. avgusta se je ponovno vršila pred tržaškim vojaškim sodiščem razprava proti sušaškemu trgovcu Nikoli Boškoviću in tršaškemu župniku A. Račkemu, obtoženima protilaške propagande. Prvikrat je bila razprava odgojena, ker se sodišče ni smatralo pristojno, sedaj pa je vojaški zastopnik obtožbe predlagal, da naj se razprava zopet odgodi, češ, da se nima v rokah vseh dokazov za obtožbo. Bošković je obtožen, da je pred 13. julijem t. l. razdelil tisoče protilaških letakov na Reki, župnik Rački pa da je na Petrov dan dal dvakrat peti v cerkvi srbsko himno, oba pa da sta 15. julija ščuvala mladino, da naj zažge vilo, v kateri je nastanjen laški vojaški špijonažni urad. Sodišče je ugodilo predlogu zastopnika obtožbe, obenem pa tudi braniteljevemu predlogu, da naj se obtožbenca proti jamčevini po 4000 lir začasno izpusti na svobodo.

Koroške novice.

k »Bauernschreck« na Jezerskem. Po planinah okoli Jezerskega na Koroškem se je pojavila zver, ki trga živino, ovce, pa tudi govejo živino. Napravila je že obšutno škodo. Če gre za medveda, volka ali risa, se še ni moglo dognati. Kakor čujemo, se že pripravljajo lovci, predvsem oni iz Kranja in okolice, na lov na to zver, tako, da je upati, da se kmalu konča njena strahovlada.

k Ciganska nadloga na Koroškem. Cigani družine Breščak iz kamniškega okraja so se klatili okoli Velikega Smarna po Koroškem, kjer so med drugim okradli tudi na postaji Ledence Sofiji Erat raznega blaga v vrednosti 630 kron.

k Pogreša se v Beljaku leta 1887 v Podkloštru rojena Roza Wank, ki se je 11. t. m. odpeljala v Celje v družbi Ane Lammer, toda se ni vrnila in ni o njej nobene vesti.

Štajerske novice.

š Slavnost obmejnih Slovencev v Št. Ilju v Slov. goricah. Na praznik dne 8. septembra se vrši v Št. Ilju nad Mariborom velika narodna slavnost. Pri slavnosti sodelujejo razna društva: Orli, Orlice, godbe, pevška društva itd. Ob pol 10. uri dopoldne vozi iz Maribora v Št. Ilj poseben vlak, ki se vrača isti dan ob 22. uri iz Št. Ilja v Maribor. Za posebni vlak in vse vožnje na proгах južne železnice veljajo polovične cene. Tozadevne izkaznice izdaje Mariborski Orel v Cirilovi tiskarni. Ker vsi vlaki: S Koroškega, iz Ljubljane in iz Ptujja pripeljejo jutraj med 7. in 9. uro v Maribor, imajo udeleženci ugodno zvezo v Št. Ilj. Kdor pa se ne bi mogel peljati s posebnim vlakom ob pol 10. uri v Št. Ilj, pa se lahko posluži mešanega vlaka, ki vozi okoli 1. ure popoldne iz Maribora. Slavnost je namenjena v proslavo desetletnice otvoritve Slov. Dama. Nemci so takrat z veliko silo hoteli preprečiti našo slavnost. Prišlo jih je na stotine, ki so divjali kakor barbari. Udeležence, ki so bili takrat navzoči, prosimo in vabimo, da tudi tokrat pridejo. Videli boste spremembo od tedaj do sedaj. Na državni in narodni meji bo vedno obstajala vsenemška irendenta, radi tega prosimo, pridite Slovenci in Slovenke in vlijte obmejnemu bratom in sestram novega poguma! — Slavnostni odbor.

š V zavodu šolskih sester v Mariboru bo vpisovanje v posamezne razrede 5., ozir. 6.-razredne ljudske in 4.-razredne meščanske šole vabnice ter v zasebno žensko učiteljsko in otroški vrtec dne 15. septembra od 9. do 12. ure. Skupna šolska sv. maša bo 19. septembra, redni šolski pouk se pa začne 20. septembra. Ker sme biti v I. letniku samo 40 gojenk, ravnateljstvo ne sprejema več novih. Vsled tega tudi v drugem roku (16. sept.) ne bo sprejemnih izpitov, temveč se bodo vršili le ponavljalni izpiti za učiteljske in sprejemni za meščansko šolo, ki je pa deloma že tudi prenapolnjena.

Ljubljanske novice.

lj Gostovanje ruske drame. Sinoči so igrali ruski igralci v dramskem gledališču komedijo »Pygmalion« od Bernarda Shawa. To lepo delo je bilo sijajno vpriporjeno in moremo vsakomur priporočati posejanje teh predstav. Danes zvečer bodo igrali An-

drejeva »Anfiso«. Hiša, ki je živahno aplavdirala, je bila nabito polna. V gledališču je bilo tudi zelo mnogo v Ljubljani bivajočih Rusov.

lj Elizabetna konferenca v Mostah vjudno vabi k dobroteljni prireditvi, ki se vrši v nedeljo, dne 5. septembra ob pol 4. uri popoldne na vrtu konsumnega društva na Zaloški cesti 15 in sicer v prid ubogim podpirancem Elizabetne konference in dečkom Mladinskega doma na Kodeljevem. Prireditve se vrši pri pogrnenih mizah. Sodeluje salezijanska godba z Rakovnika. Vstopnina za osebo 5 K. V slučaju slabega vremena se prireditve vrši ob isti uri dne 8. septembra. Spričo eminentno dobrodelnega namena vabimo h kar najobilnejši udeležbi.

lj Češka obec v Ljubljani pošadja pro své členy v úterý dne 14. září celodenní výlet do uhelných dolů v Trbovljah. Přihlášky do 8. září přijímá a informace ušlí Vil. Sequardt, Ljubljana, Dalmatinova ulica štev. 5.

lj Medicinci! Rok za vlaganje prošnji za letno podporo je podaljšan do inkl. 10. septembra t. l. Po tem terminu zdravstveni odsek prošnji ne bo več sprejemal. — Vse tozadevne prošnje je vposlati Društvu jugoslov. medicincev v Ljubljani, ki jih bo izročilo zdravstvenemu odseku. Ker je fond relativno majhen, pridejo za podelitev podpore v poštev v prvi vrsti oni, ki so podporo že prejemali. — Peršuh.

lj Ljubljanska porota bo danes razpravljala o dveh slučajih, in sicer o tožbi proti Francetu Kaduncu, ki je obtožen, da je kradel v Starem dvoru pri škofji Loki firnež in proti Jožetu Čuku, ki je tožen, da je osleparil več ljudi na deželi.

Zgubila se je denarnica od hotela »Union« do Trnovega s precejšno vsoto denarja. Kdor jo je našel, naj jo odda v Trnovem, Kolezijska ulica št. 12.

Volilni zakon bo danes sprejet.

VLADA V TEZKEM POLOŽAJU.

Belgrad, 1. sept. Včeraj in danes je bilo v parlamentu zelo živahno. Splošno se je smatralo, da je kabinet v silno težkem položaju. Končno so bile premagane vse težkoče, da ni prišlo do nove krize v kabinetu. Ker ni Protiča v kabinetu in je dr. Korošec bolan, so pričeli demokrati intrigirati med radikali, da bi napravili razkol v parlamentarni zajednici, da bi tako dobili v roke vso vladu in sami izvedli volitve v konstituanto.

RAZPRAVA O VOLILNEM ZAKONU.

LDU Zagreb, 1. sept. »Narodna Politika« poroča iz Belgrada, da je vlada glede volivnega zakona predlagala, da se pasivna volivna pravica z ozirom na državne uradnike dá samo ministrom in profesorom pravnih fakultet. Vsak državni uradnik se bo smel voliti, ako pa bo izvoljen, bo moral zapustiti državno službo. Jugoslovanski klub namerava še predlagati, da se pasivna volivna pravica ne dá onim, ki so v poslovnih zvezah z državo, bančnim ravnateljem in sličnim osebam.

LDU Zagreb, 1. septembra. »Narodno Djelo« poroča iz Belgrada, da se smatra, da se bo razprava o volilnem zakonu tako požurila, da bo ves zakon sprejet v dveh tednih. Brzina, s katero so bili včeraj sprejeti posamezni paragrafi, dokazuje, da imajo vse stranke voljo, da pride čimprej do volitev. Ker so bili včeraj roki v volilnem zakonu okrajšani, se bodo volitve v konstituanto gotovo vršile koncem novembra.

Belgrad, 1. sept. Povodom razprave o členu 15. volivnega reda, ki razpravlja o pasivni volivni pravici, se je razvila živahna debata. Minister za konstituanto in ministri predsednik sta izjavila, da smatrata glasovanje o tem členu za vprašanje zaupnice. Do poimenskega glasovanja ni prišlo. Parlament je sprejel člen 15., kakor ga je predlagala vlada.

Belgrad, 1. sept. Na današnji seji narodnega predstavništva je bil sprejet volivni zakon v drugem branju do člena 21. Jutri popoldne ob 6. uri bo glasovanje o volivnem zakonu, ki bo sprejet v zadnji redakciji.

Jugoslovanski klub proti proračunu.

Belgrad, 1. sept. Finančni odbor parlamenta ima jutri sejo, katero je po naročilu Jugoslovanskega kluba zahteval od predsednika poslanec Vesenjaj. Jugoslovanski klub bo dosleden stališču, ki ga je zavzela Jugoslovanska Kmečka Zveza na svojem zborovanju v Mariboru. V tem smislu je tudi dr. Korošec podpiral proračun in priložil resolucijo, ki zahteva, da se proračun izpremeni.

Bančni ravnatelji ne bodo poslanci.

Belgrad, 1. sept. Na današnji seji je pri razpravi o členu 15. predlagal posla-

nec Pera Jovanović, da se pasivna volivna pravica ne dá onim, ki so v poslovnih zvezah z državo, bančnim ravnateljem in sličnim osebam. Minister za konstituanto je izjavil, da vlada ne more biti za ta predlog. Kljub temu je bil predlog sprejet. Jugoslovanski klub je soglasno glasoval za predlog.

Dr. Korošec odpotoval u domovino.

LDU Belgrad, 1. sept. Dr. Korošec je glasom zdravniškega pregleda zbolel za lahko malarijo. Danes odpotuje za nekoliko tednov v Maribor, da se pozdravi.

Pohod proti Arnavtom končan.

LDU Skopje, 1. sept. Naše čete potiskajo sovražnika neprestano nazaj. Posebno so se izkazali naši aeroplanski oddelki. Morala naših čet je izvrstna. Arnavti na svojem umiku, kakor vedno, požigajo vse do česar pridejo.

LDU Belgrad, 1. sept. Vesti italijanskih časnikov o ogromnih izgubah naše vojske v Albaniji niso resnične. Edino znatne izgube je imel 12. polk iz Bačke takoj v početku albanskega napada. Izgubil je okoli 6 častnikov in 100 mož. Arnavti zahtevajo za vsakega moža »kupnino« po 200 napoleonov.

LDU Zagreb, 1. septembra. »Domovina« poroča iz Belgrada: Pri zavzetju Vasiata in Selišta se je sovražnik slabo upiral. V Vasiatu so aeroplani vrgli večje število bomb ter je sovražnik imel velike izgube, ker je nastopal v gručah. Ogromen plen je padel v naše roke. Sovražnik se povsod umika s slabim odporom. Na več krajih so naše čete prekorčile Drin in zasledujejo sovražnika. Naši držijo svoje postojanke še iz leta 1918. Sovražnik je na paničnem begu v Elbasan in Tiranu. Ker so Arnavti kaznovani, je dobila naša vojska nalog, da se ustavi na postojankah, ki jih je imela pred arnavtskim napadom.

Reka samostojna država.

LDU Bakar, 1. sept. V gledišču Fenice na Reki je v ponedeljek zvečer prečital D'Annunzio načrt ustave za Reko. Nova država bi se imela ustanoviti z imenom »Regenza italiana der Carnerov«. Po tem načrtu bi prebivalstvo proglasilo sedež svoje svobodne države za corpus separatum z vsemi železnicami in vso luko. Po tem načrtu bi država ne bila niti monarhija niti republika, temveč samo provizorna država, ki bi ostala taka do aneksije. Državo bi upravljalo sedem rektorjev, od katerih bi bil rektor za zunanje stvari poglavar.

Splošna ustaja proti boljševikom v Ukrajini.

LDU Belgrad, 1. septembra. Po vesteh, ki so dospele v London, se smatra, da je v Ukrajini izbruhnila splošna vstaja kmetov proti boljševikom. Ta vstaja resno ogroža levo krilo sovjetske vojske, ki operira v Galiciji. Vstaja se širi do Kijeva, zveza med Kijevom in Odeso je prekinjena. Dosedaj o teh vesteh še ni uradnega potrdila.

POGAJANJA Z ITALIJO.

LDU Zagreb, 1. septembra. »Narodno Djelo« poroča iz Belgrada: V tukajšnjih diplomatskih krogih smatrajo, da se bodo vršila direktna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo tudi iz tega razloga, ker bi Italija hotela, da onemogoči ta pogajanja, preden ne bi D'Annunzio izvedel kak »nov fakt«. Italija je že izjavila, da je pripravljena začeti direktna pogajanja. Naša vlada bo zelo energično nastopila proti vsakemu pustolovskemu poizkusu D'Annunzia, ako bi hotel na svojo roko reševati reško vprašanje. Tekom tega tedna bo naša vlada naznanila zaveznikom, da bo vsak tak D'Annunzjev poizkus smatrala za izzivanje in da bo proti vsaki njegovi avanturi, ki bi bila na škodo našim interesom, storila najenergičnejše korake.

IZVOZ V RUMUNIJO.

LDU Belgrad, 1. sept. Finančni minister je dovolil izvoz blaga v Rumunijo, ker je rumunska vlada odobrila izvoz v Jugoslavijo. Blago se bo plačevalo v rumunskih lejih.

BORZA.

LDU Zagreb, 1. sept. Devize: Berlin čeki 200—220, plačilo 210—0, Italija 530 do 533, Newyork 107—109, Pariz 0—790, Praga 182—188, Dunaj 43.25—44.25, Bukarešta 0—240, Valute. Dolarji 107.75 do 109, avstrijske krone 0—44, carski rublji 130—132, napoleonov 402—410, nemške marke 210—214, rumunski leji 240—242, belgarski levi 140—0, angleški funti 375 do 380, češkoslovaške krone 175—180.

Cerkveni vestnik.

c Nočnim častilcem sv. Rešnjega Telesa se v ljudno naznanja, da je danes ponoči redno mesečno nočno češčenje. Uljudno vabimo cenjene častilce, posebno tiste, ki so opustili nočno češčenje, da se zopet udeležijo. Posebno prosimo vse one gospode, ki so se udeleževale molitvene ure od 9. do 10. ure, da se zanesljivo udeležijo, ker ravno ta ura je najbolj slabo obiskana, istotako ura od 1. do 2. ponoči.

c Duhovnikova plača. K poročilu o »mastnih« duhovniških plačah v »Slovenca« št. 193 naj sledi še to-le: Katehet, ki je celo šolsko leto poučeval verouk na 4 km oddaljeni šoli po dvakrat na teden, je prejel za dvakratno potnino 230 K in za dvakratno prehrano 96 K (šestindeset kron). Samo za dvakratno hrano na teden pa mora plačati isti katehet letno 1600 K. Kaj ne, kako »mastna« plača! — Da je katehet v resnici poučeval navedeno število ur, mora potrditi dotično šolsko vodstvo. Zgodi se včasih, da mora katehet izposlovati potrdilo pri nadučitelju, ki ga oblasti prisilijo, da mora javno v časopisih priznati, da laže. Ali res deželna vlada, oziroma višji šolski svet duhovnikom prav nič ne verjame, da zahteva potrdilo šolskega vodstva?

Dijaški vestnik.

d Ženska organizacija S. D. Z. v Ljubljani. Ponovno opozarjam na današnji sestanek, ki se vrši ob 17. uri v lokalni SDZ. Pridite polnoštevilno. — Predsednik SDZ.

d Vsem tovarišem! K mojemu poročilu glede gmočnih razmer v prihodnjem šolskem letu v Ljubljani sporočam, da je po najnovejši vesti akademska menza zagotovljena. — Predsednik SDZ.

d K jutrišnji seji osrednjega odbora SDZ. ponovno vabim zastopnike Gorenjske podružnice, Kamniškega pododpora, Škofjeloškega pododpora, Ribniške, Ljubljanske in Novomeško-Krško-Črnomeljke podružnice, kakor so bili že imenovani. Ako se ti ne morejo seje udeležiti, naj delegirajo druge. Seja se vrši točno ob 14. uri. — Predsednik SDZ.

Orlovski vestnik.

Sestanek ljubljanskih Orlov in Orlic se vrši jutri v petek, 3. septembra 1920 točno ob 8. uri zvečer. Predmet razgovora: Poset zleta francoskih in belgijskih telovadcev v Metzu ozir. Liege. Udeležba je obvezna za vse članstvo. Pridite polnoštevilno.

Šentpeterski Orel ima redno telovadbo vsak četrtek in soboto od 8. do 10. ure zvečer v telovadnici Ljudskega doma. Vadijo se nove članske proste vaje za l. 1921. — Prosim točne in obilne udeležbe. — Načelnik. (K)

Radovljica. 5. september: Zbirališče točno ob 9. uri v »Ljudskem domu«. — Narodne noše dobrodošle! Odseki, ki se niste še prijavili, ne odlašajte, ker sicer ne moremo skrbeti za prehrano. Sodeluje

bratska jeseniška godba. Bog živi!

Telovadni odsek Orel — Ljubljana (Rokodelski dom) je imenoval svojega zastupnega ustanovitelja, prvega predsednika in izvršnega bojovnika orlovske misli, br. Antona Gornika za svojega častnega člana. Bog živi!

Turistika in sport.

S. D. K. je izposloval vlak, ki bo vozil dne 5. in 8. septembra k dirki na vojaško vezbališče. Odhod iz južnega kolodvora ob 2.30 popoldne, povratek ob 7.30 zvečer. Izstop na vezbališču le na desni strani. Cena tja in nazaj 10 kron.

Prijave za jugoslovansko kolesarsko prvenstvo 1920 na progi Zagreb-Ljubljana dne 5. septembra je vpslati do 2. septembra na naslov Sportne zveze, Ljubljana. Na poznejše prijave se ne more ozirati. (K)

Gospodarstvo.

g Načrt železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož. Dne 25. avgusta t. l. se je vršilo v prostorih »Jugoslovanskega inženirskega podjetja« v Mariboru zborovanje interesentov za zgradbo železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož (Prekmurska železnica), kateremu so prisostvovali razen zastopnika deželne vlade, gosp. okr. glav. dr. Lajnsiča tudi g. okr. glavar dr. Pirkmaier iz Ptuja, civilni komisar za Prekmurje g. dr. Lipovščak, g. major Jaroslav Kosér mestne komande mariborske kot zastopnik vojaške oblasti, ter trije inženirji švicarskega podjetja, katero namerava financirati in izvršiti zgradbo te železnice. Gosp. dr. Sticker, gerent mesta Brežice, je kot podpredsednik pripravljalnega odbora otvoril zborovanje, nakar je g. Karol grof Chorinski podal obširno sliko o obstoječem načrtu te železnice, katera naj bi tvorila glasom sklepov šentžermenske konference del svetovne tranzitne proge Gdansk—Bratislava—Rjeka, ter nas zaedno gospodarsko zblížala s Prekmurjem, ki je danes odrezano od vsake zveze s sosedno Slovenijo. Gospod industrijalec Viktor Kukovec iz Ljutomera je naglašal potrebo takojšnjega pričetka del iz gospodarskih razlogov ter izjavil, da zahteva tudi voj. oblast zgradbo te strateško važne železnice. Zastopniki švicarskega konzorcija so opisali pot, ki bi bila najpripravnejša za udeleževanje projekta, nakar se je sprejela soglasno resolucija gosp. dr. Stickerja, po kateri naj se brez odloga napravijo potrebni koraki pri deželni vladi v Ljubljani kakor tudi pri centralni vladi v Beogradu v svrhu dovoljenja koncesije za zgradbo in izdatne subvencije za prva dela. — Dosedanjemu pripravljalnemu odboru se je poverilo tudi nadaljno poslovanje v smislu sprejete resolucije. Gosp. okr. glavar dr. Lajnsič je v sklepnem govoru naglašal, da polaga deželna vlada temu projektu posebno važnost in obljubil vsestransko in najizdatnejšo podporo. Upati je, da nam je zgradba te železnice zagotovljena,

ki ni samo važna za gospodarski procvit Prekmurja, ampak tudi za ozemlje med Ljutomerom in Ormožem, ki ima izredna bogastva na premoğu in mineralijah.

g Likvidacija ruskih bank. Kakor poročajo listi, so komisije, ki so imele likvidirati ruske banke, dokončale svoje delo. Likvidacijske komisije so dognale, da imajo ruske banke 28 milijard aktiv in 23 milijard pasiv. Vsi vrednostni papirji so zbrani v moskovski »Upravi bank«. Računi (konti) inozemcev in Rusov, ki so zapustili Rusijo, so bili registrirani in predani uradu za obračun z inozemstvom. Največji znesek, ki ga sme imeti oseba v tekočem računu v banki naloženega, je zvišan z ozirom na zmanjšano vrednost rublja od 10.000 na 100.000 rubljev.

g Padanje cen v Ameriki. »United Press« javlja, da so v Ameriki začele padati cene različnih predmetov. Posebno so padle cene gumiju, svili in živežu. Iz za preteklega meseca se je pocenil živež za 11%. Mnoge tvornice tekstilnega blaga in klobukov so ustavile obratovanje, ker ne dobe odjemalcev za svoje blago.

g Novi bankovci na Ogrskem. Kakor javljajo listi, se vršijo pogajanja v ogrskem ministristvu radi izmenjave bankovcev avstro-ogrške banke z novimi državnimi bankovci. Izmenjavo hočejo izvesti v najkrajšem času. Bankovci so v Švici že dotiskani, radi bojkota jih pa ni bilo mogoče doslej uvoziti. Bankovce avstro-ogrške banke hočejo zamenjati z novim denarjem v razmerju 1 : 1.

g 200.000 ton argentinskega sladkorja na prodaj. Po poročilu, ki prihaja iz Londona, je sklenila argentinska vlada prodati iz države ves razpoložljiv sladkor, katerega je preblikno 200 tisoč ton. Prodajne cene se gibljejo za 40 do 50% pod cenami svetovnega trga. Izvoz ima namen izboljšati argentinske trgovske bilance in valuto. V londonskih trgovskih krogih sodijo, da bodo radi te ogromne ponudbe padle na svetovnem trgu cene sladkorju. — Cenijo, da je sedaj v evropskih zalogah sladkorja do 23 milijonov centov. V primeri z zalogami prejšnjih dveh let ima Evropa za 4¼, oziroma 6½ milijonov centov sladkorja manj.

Ljubljanska porota.

Pod predsedstvom nadsvetnika Vedernjaka je porota včeraj obsodila Pavla Bana na 5 let in Viktorja Podkrajnika na 2 leti težke ječe. Ban in Podkrajnik sta ukradla tržaški trgovki Ivani Ostir 10 kosov manufakturnega blaga vrednega 15.000 kron, katero sta spravila pri gostilničarju Josipu Susteršiču v Šiški, ki je sprva hotel kupiti ukradenko manufakture, toda se je premislil, vsled česar sta tatova prodala ukradenko blago v Zagrebu. Pri razpravi sta Ban in Podkrajnik priznala, kar sta storila.

Takoj nato je porota razpravljala o tožbi proti Rusu Jakobu Aleksijenko, Francetu Peternehu iz Škofje Loke in proti bivšemu orožniku Alojziju Spacapanu iz Ozemljana. Aleksijenko je dvakrat vlomil pri Drufovki na »Balkanu« v Ljubljani in sicer prvič s Peter-

nelom, drugič pa s Spacapanom. Peternel je kradel tudi v Stajah pri Igu. Peternel in Aleksijenko sta tudi kake tri tedne pred aretacijo lenarila in ogrožala Ljubljancane, ker sta le s tem živela, kar sta pokradla. V razpravi se je zagovarjal Peternel, da ga je zapeljal k tatvini Aleksijenko, Rus pa je trdil, da ga je zapeljal Peternel, bivši orožnik Spacapan se je pa zagovarjal s popolno pisanostjo. Tatove so izsledili detektivni kolodvorske policijske ekspoziture v Ljubljani. Ko je prebral nadsvetnik Vedernjak Peternehu predkazni in povedal, da je bil že obsojen v 4 mesece ječe, ker je kradel v Ljubljani in po Dolenjskem in drugje tudi na 4 mesece ječe, ker se je v Ljubljani zoperstavil policijskemu nadstojniku Gričarju in ga je vgriznil, je Peternel cinično se smeječ rekel: »Res je bilo, toda to je bilo še v pokojni Avstriji!«, nakar mu je g. nadsvetnik odgovoril: »Tudi v pokojni Avstriji se ni smelo krastiti!« Tudi Aleksijenko je že 4 mesece presedel, ker je ukradel svojčas v Podlipi vola in ga prodal v Črnem vrhu. Potem ko so govorili dvorni svetnik Trezn in zagovorniki dr. Grablovic, dr. Valtavec in dr. Wurzbach, so porotniki vsa stavljena jim vprašanja soglasno potrdili. Nadsvetnik Vedernjak je razglasil sodbo, s katero so bili obsojeni Jakob Aleksijenko na 5 let težke ječe in na izgon po prestani kazni iz naše države; France Peternel na 2 in pol leta težke ječe s pristavkom, da se sme po prestani kazni oddati v prisilno delavnico, in Alojziju Spacapan na 1 leto in pol težke ječe. Vsi so izjavili, da sprejmejo sodbo, toda Aleksijenko je prijavil pritožbo proti izgonu iz naše države. Peternel pa proti oddaji v prisilno delavnico.

Sodišče in policija.

s Mlad goljuf. Jožef R... z Viča je star šele 18 let, toda že je zagrešil 28. avgusta t. l. pretkano goljufijo. Prišel je k posestniku Ivanu Novaku na Ig in mu je pod zvito pretvezo izvalil 400 K, rekoč, da naj mu jih posodi za mesarja Antona Škrla z Viča. Škri seveda ni o celi zadevi ničesar znal. Mladega nepridiprava je policija prišla že 30. avgusta in se bo moral pred sodiščem zagovarjati.

s Ker sta prekorajčila demarkacijsko črto brez vísuna jugoslovanskega delegata v Trstu sta bila na policijskem ravnanstvu v Ljubljani Avguštin Čop, trgovec iz Zagorja pri Postojni in Josipina Ostir iz Raba obsojena vsaka na 150 kron globo.

s Šoferska predrznost. Šofer Čater Ivo iz celjske okolice ima grdo, prepovedano navado, da izpušča, kadar vozi po Ljubljani, gost, smrdljiv dim. V kratkem je bil zato dvakrat ovađen policiji in bo tudi primerno strogo kaznovan.

s Iz temnih kotov. Ivano Oblakovo iz Škofje Loke so dobili detektivni kolodvorske policijske ekspoziture na prepovedanih potih z Antonom Modicem iz Sevnice pri Novem mestu. Na ekspozituri jo je kaznoval za to g. revirni nadzornik Ljubič z osemndnevni policijskim zaporom, toda zaprl so tudi Antona Modica, ker je Oblakova povedala, da ji je v pijanosti ukradel 300 kron.

Gospodična, ki je pred nekaj časa pozabila pri večernem vlaku na gorenjski progi mali zavojček z 2 knjigama, prosi najditelja, naj ga proti nagradi vrne na naslov, ki je na ovitku.

Filip Pristov, Ljubljana hotel »Mali« s štirimi stanovanji v mestu, v dobrem stanju, se takoj prodaja. Poizve se v upravi lista pod št. 3604.

Zaboje in kanle od ameriškega petroleja kupi Sever & Komp. Ljubljana.

Stanovanje se išče za učenca trgovske šole v beljši hiši pod strogim nadzorstvom, najrajši pri kakem učitelju. Ponudbe na Ig. Mikuš, trgovec Rečica ob Paki. 3592

Hiša s štirimi stanovanji v mestu, v dobrem stanju, se takoj prodaja. Poizve se v upravi lista pod št. 3604.

Umivalnik z mramornato ploščo z velikim ogledalom je na prodaj. Kje? pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 3607.

Tovarna lesnih izdelkov Vido Bratovž & Co. Zg. Gameljne nad Ljubljano ima vedno v zalogi trde politirane stole. — Vprašanja je staviti na: Vido Bratovž & Co. Ljubljana, Sodna ulica št. 11. Telefon šte. 461. interurban.

Antični pisalniki, salonska garnitura itd. se takoj prodaja. Pojasnila v vili »Straža« na Bledu.

KNJIGOVEZNICO kupim takoj. Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »Knjigovez« 199/3564.

Dr. Karl Lušický, asistent klinike za notranje bolezni, ordinira odslej v Zagrebu, Trg I. 17 od pol 3. do 4. ure popoldne. 3617

3 sanske koze čistoplemenske, proda Ganslmayer v Kočevju. Dve sta molzni. 3618

Blagovna lovarna pohištva Sv. Jurij ob južni železnici (Slovenija) 50% ceneje kakor sploh more katerokoli podjetje v SHS. izgotavljati vsakovrstna

mizarska dela. Celotna pohištva, notranja ureditev za notele, letovišča, okvirji za okna itd.

Koruza za krmo se dobi od 100 kg dalje pri trdki Jos. Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Sprejme se služkinja samostojna goznanjskiva spodinja blizu Ljubljane, proti dobri plači in dobri hrani; 3 solobvezni otroci, najmanj 5 let ter 2 družinska člana. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3598.

Pisalni stroj, pisalni papir 30 snopov, čev, konceptni papir, pisarniška oprava in razni drugi predmeti so takoj na prodaj. Vpraša se po naslovu pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 3605.

ZBIRAJTE ZA »GOSPOSVETSKI ZVON!«

M. Kuštrin, Ljubljana Dunajska cesta št. 20. Telefon št. 470.

priporoča Avto-kolesa ter vsake vrste gumijevih predmetov, izolirane žice za električno napeljavo, elektrotehnični material po najnižjih cenah.

Novo partija

gonilnih jermenov došla.

Dobavljala: »Drava«, lesna trgovska in industrijska delniška družba Maribor.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je na prošnjo dedičev po Mariji Stele iz Ljubljane, Ambrožev trg št. 9 na prodaj po javni dražbi posestvo vl. št. 52. k. o. Poljansko predmestje, hiša št. 9 na Ambroževem trgu, z gospodarskim poslopjem, dvoriščem in vrtom.

Izključna cena: 300.000 K. Dražba se bo vršila dne 3. septembra ob 9. uri dopoldne, na licu mesta v Ljubljani, Ambrožev trg 9.

Ponudba pod izključno ceno se ne sprejme. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati v 14 dneh, ko se odobri najvišji ponudek. Dražbene pogoje je vpogledati pri sodnem komisarju Antonu Galu, notarju v Ljubljani.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I., dne 24. avgusta 1920.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Naznanilo.

Naznanjam vsem cenj. trgovcem usnja, sedlarjem in čevljarjem otvortev svoje trgovine z usnjem, podplatit in vsem čevljarstvi potrebnimi na debelo.

J. Sandrin, Ljubljana, Mestni trg št. 6.

VINO

dalmatinsko, banatsko, sremsko belo in črno. Slivovko prodaja samo na veliko Tomasović i Visković, Zagreb, Palmotičeva ulica št. 22. Telefon 12—58. Brzjavi: Tomavist-Zagreb.

Cene so padle!

Najfinejše obleke in površnike za gospode, kostume za dame iz pristnega

angleškega blaga izdeluje

F. Potočnik, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6, delavnica v I. nadst.

V zalogi blago za prečistilo duhovščino. — Cene oblekam od 2500 kron dalje, površnikom od 1500 kron dalje. — Izdelava v osmih dneh.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.